

FM: Apstrādes rūpniecībā gads sācies ar 6,1% kritumu; datoru un elektronisko ierīču ražošanā saglabājas spēcīga izaugsme

Publicēts: 06.03.2023.

[Jaunami](#)

[Rūpniecība](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Pēc stabilās 2,6% izaugsmes pagājušajā gadā, 2023. gads iesācies ar apstrādes rūpniecības ražošanas apjomu sarukumu 6,1% apmērā, kas nozarei ir lielākais samazinājums kopš 2020. gada maija. Kritumu noteica lejupslīde lielākajās apstrādes rūpniecībās apakšnozarēs, vienlaikus datoru, elektronisko un optisko ierīču, kā arī elektrisko ierīču ražošanā janvārī joprojām saglabājušies spēcīgi pieaugumi. Abās pārējās rūpniecības nozarēs – ieguves rūpniecībā un elektroenerģijas un gāzes apgādē – janvārī fiksēts vienāds 20,8% kritums, bet visa rūpniecības nozare kopā samazinājusies par 9,8%.

Nozīmīgajā kokrūpniecības nozarē ražošanas apjomi janvārī sarukuši par 4,7%, kokrūpniekiem cīnoties ar krītošo ārējo pieprasījumu un zemajām koksnes cenām. Nozarē apjomu samazinājums gada griezumā vērojams jau vairāk nekā pusgadu, 2022. gada otrajā pusgadā vidējam apjomu sarukumam esot 5,3% apmērā.

Pārtikas produktu ražošanas apjomi šā gada janvārī salīdzinājumā ar pērnā gada janvāri nav mainījušies. Pārtikas nozare ir viena no energoietilpīgākajām nozarēm, tādējādi ražotāji spēcīgi izjūt energoresursu un izejvielu cenu kāpumu. Šā gada februārī un martā īpaši aktuāla ir piena nozare, kur piena iepirkuma cenas ir kritiski zemas, lauksaimniekiem nespējot gūt peļņu.

Arī tādas lielās apakšnozares kā būvmateriālu un metālizstrādājumu ražošana samazinājušās attiecīgi par 21,9% un 14,2%. Ievērojami sarukumi arī poligrāfijā un ierakstu reproducēšanā (-34,6%), ķīmisko vielu un produktu ražošanā (-31,6%), iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošanā (-27,8%), kā arī mēbeļu ražošanā (-22,4%). Tomēr ne visas nozares uzrāda apjomu sarukumus. Datori, elektroniskās un optiskās ierīces ražotas par 43,4% vairāk nekā pērn, bet elektriskās iekārtas par 11,3% vairāk. Arī pozīcijā "iekārtu un ierīču remonts" sasniegts pieaugums par 48,9%.

Līdz ar ražošanas apjomu samazinājumu arī apstrādes rūpniecības produkcijas apgrozījuma pieauguma tempi sarūk trešo mēnesi pēc kārtas un janvārī apgrozījums bijis par 8,8% lielāks nekā pērnā gada janvārī. Tostarp vietējā tirgū apgrozījums audzis par 21,3%, bet eksporta apgrozījums palielinājies vien par 3,5% (2022. gadā vidēji par 17,2%).

Apstrādes rūpniecības ražotāju cenu pieaugums šā gada janvārī pirmo reizi kopš pērnā gada jūnija samazinājies zem 15% atzīmes. Joprojām lielākie ražošanas izmaksu pieaugumi bijuši būvmateriālu (26,2%) un pārtikas (23,7%) nozarēs. Tikmēr izmaksu samazinājums vēl nav fiksēts nevienā no nozarēm.

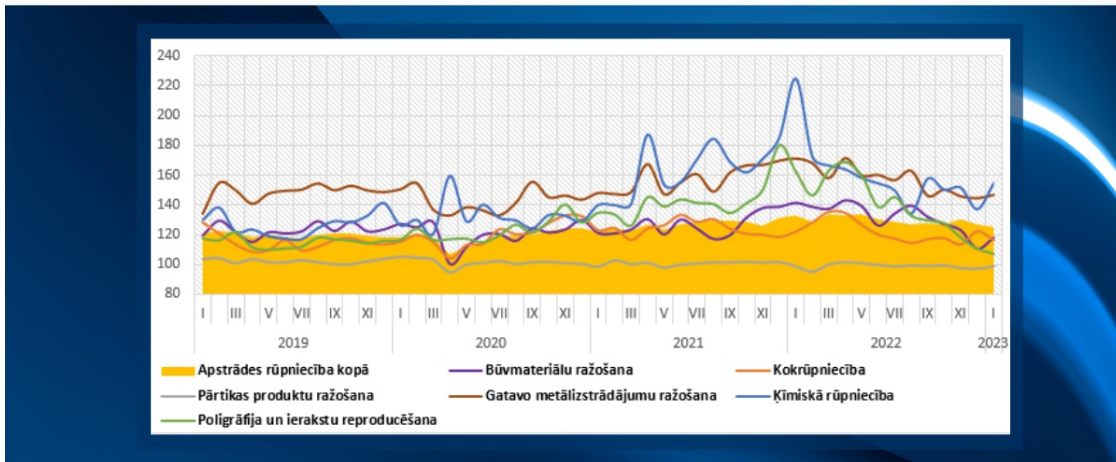
Elektroenerģijas un gāzes apgāde šā gada janvārī samazinājusies par 20,8%, ko noteica siltā ziema un sarūkošie gāzes apgādes apjomi. Turpretī saražotie elektroenerģijas apjomi šā gada janvārī bijuši augstākie kopš 2017. gada marta, sasniedzot 935 miljonus kWh jeb par 73,1% vairāk nekā gadu iepriekš. Elektroenerģijas ražošanu veicināja lielais nokrišņu daudzums un kūstošais sniegs, kas arī izraisīja plūdus Jēkabpilī. Rekordaugsti ražošanas apjomi janvārī bijuši arī vēja ģeneratoru elektrostacijām (34 miljoni kWh). Savukārt koģenerācijas staciju izlaide bijusi par 10,9% zemāka nekā pērnā gada janvārī. Līdz ar augstajiem saražotajiem apjomiem arī elektroenerģijas eksporta apjomi gada griezumā auguši 2,3 reizes. Ierasti eksporta apjomi ir zemāki nekā importētie, taču janvārī eksportēts 2,5 reizes vairāk elektroenerģijas nekā importēts.

Atbilstoši Eiropas Komisijas aptauju rezultātiem, šā gada februārī jau trešo mēnesi pēc kārtas Latvijas rūpnieku konfidences indekss nedaudz uzlabojies, taču joprojām atrodas krietni zem ilgtermiņa vidējā rādītāja. Neskatoties uz problēmām ar pieprasījumu, rūpnieki aptaujās norāda, ka sagaidāma ražošanas apjomu palielināšanās turpmākajos mēnešos, kā arī saražoto preču krājumu apjomi sasniedz augsto pirmspandēmijas līmeni. Kopējā Eiropas Savienības (ES) rūpniecības konfidence ir nedaudz augstāka nekā Latvijas, bet kāpumu un kritumu dinamika ir gana līdzīga. Arī ES un Latvijas galvenais ekonomikas konfidences

rādītājs pēdējo trīs mēnešu laikā nedaudz uzlabojies. ES izteikti uzlabojas patērētāju konfidence, kas joprojām ir zemā līmenī, bet Latvijā nelieli uzlabojumi arī rūpniecības un būvniecības konfidencēs.

Pēdējo mēnešu laikā apstrādes rūpniecības apjomi ir samazinājušies, un, ņemot vērā, ka pērnā gada pirmajā ceturksnī bijusi visai spēcīga nozares izaugsme, gada griezumā apjomu samazinājumi vistīcāmāk gaidāmi arī februārī un martā.

Apstrādes rūpniecības produkcijas apjoma indeksi (2015=100), sez.izl.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-apstrades-rupnieciba-gads-sacies-ar-61-kritumu-datoru-un-elektronisko-iericu-razosana-saglabajas-speciga-izaugsme>